

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/25/2025
Identifikačné číslo spisu:	2318011088
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2318011088.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému Q. R. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 20. mája 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného Q. R. proti trestnému rozkazu Okresného súdu Galanta z 11. júla 2018, sp. zn. OT/139/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného Q. R. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) trestným rozkazom z 11. júla 2018, sp. zn. OT/139/2018, právoplatným 11. júla 2018, uznal obvineného Q. R. vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 8. júla 2018 v čase približne o 15:00 hod. v obci M., okres X., pristúpil ku kovovej bráne vedúcej do dvora obývaného rodinného domu súpisného čísla XXX, zvesil kovové lanko, ktoré spájalo obe polovice brán v hornej časti, dostal sa na pozemok rodinného domu odkiaľ odcudzil spreď vchodových dverí 4 kusy pneumatík značky Pirelli, typového označenia P-Zero, čím svojim konaním bez súhlasu vnikol do obydľia V. B. a odcudzil pneumatiky v celkovej hodnote 744,28 eura podľa odborného vyjadrenia.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 6 mesiacov, výkon ktorého podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienienečne odložil. Okresný súd podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona nad obvineným ustanovil probačný dohľad počas skúšobnej doby, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil na 3 roky. Rovnako okresný súd obvinenému podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložil povinnosť spočívajúcu najmä v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe

alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti trestnému rozkazu okresného súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 11. júla 2018, podal obvinený najprv sám 17. januára 2025 (č. l. 276), a následne prostredníctvom na dovolacie konanie ustanovenej obhajkyne 12. marca 2025 dovolanie (č. l. 288 - 293) a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený poukázal na nesprávne ustálenie pomeru poľahčujúcich a pritŕžujúcich okolností s tým, že mu nebola priznaná poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Trestného zákona, nakoľko sa v prípravnom konaní ku skutku priznal, tento oľutoval, a teda napomohol orgánom činným v trestnom konaní. Podľa názoru obvineného vydaný rozsudok v danej veci nezodpovedá zásadám ukladania trestov v zmysle § 34 Trestného zákona, pričom vydaný trest je podľa neho neprimerane prísny. Poukázal na § 38 ods. 2 Trestného zákona a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2016, sp. zn. 4 Tdo 63/2016.

Ďalej obvinený uviedol, že nebola naplnená objektívna stránka prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 Trestného zákona, nakoľko nedošlo k naplneniu znaku „vniknutia do obydlia“. Konštatoval, že konaniu, ktorého sa mal dopustiť, chýbajú zákonné znaky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, pričom už pri absencii čo i len jedného obligatórneho znaku neprichádza vyvodenie trestnej zodpovednosti do úvahy. Poukázal na § 122 ods. 5 Trestného zákona a R 11/1997, a uviedol, že je zaručene zrejmé, že pokiaľ sa má pozemok pri rodinnom dome považovať za obydlie, musí byť uzavretý. Podľa názoru obvineného pozemok, resp. pozemky obkolesujúce nehnuteľnosť, neboli uzavreté a tým pádom nemohli byť považované za súčasť obydlia.

Obvinený osobitne namietal procesné vady, ktoré sprevádzali prípravné konanie, a ktoré podľa neho mali za následok nezákonnosť získaných dôkazov. Ako nedostatok pri zadržaní jeho osoby uviedol absenciu riadneho a dostatočného poučenia jeho osoby. Mal za to, že v dôsledku tohto pochybenia orgánov činných v trestnom konaní nebol dostatočne poučený v intenciách požiadaviek § 85 ods. 5 Trestného poriadku s odkazom na § 34 Trestného poriadku. Vzhľadom na to, že ako podozrivý nebol riadne poučený o svojich právach, došlo podľa obvineného k porušeniu jeho práva na obhajobu. Zdôraznil, že nezákonnosť postupu pri zadržaní a následnom odovzdaní jeho osoby spôsobila, že všetky následné úkony boli nezákonné v zmysle doktríny plodov z otráveného stromu.

Čo sa týka spôsobenej škody, obvinený poukázal na to, že má značné pochybnosti o výške vyčíslenej škody, ktorá má vyplývať z odborného vyjadrenia. Mal za to, že veci mali byť riadne ohodnotené znalcom, ktorý by v danom prípade vzal do úvahy aj opotrebenie hnutelných vecí a týmto postupom stanovil skutočnú hodnotu odcudzených vecí. Ďalej obvinený poukázal na R 46/1969 a judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedených skutočností obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol tak, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku bol napadnutým trestným rozkazom z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v jeho neprospech; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý trestný rozkaz, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol; a podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného nezobral o väzby a prepustil z výkonu trestu odňatia slobody ihneď na slobodu.

Námestníčka okresného prokurátora príslušnej okresnej prokuratúry (ďalej len „prokurátorka“) v písomnom vyjadrení ku skutočnostiam uvedených v dovolaní obvineného uviedla, že obvinený je s poukazom na § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku vylúčený z okruhu osôb oprávnených podať dovolanie, keďže nepodal riadny opravný prostriedok nepodal, čo je preukázané tým, že sa vzdal práva podať odpor aj za oprávnené osoby 11. júla 2018 priamo na výsluchu konanom podľa § 204 Trestného poriadku pred sudcom prípravného konania. Podľa prokurátorky neprichádza do úvahy ani výnimka upravená v druhej vete § 372 ods. 2 Trestného poriadku, nakoľko riadny opravný prostriedok nepodal ani prokurátor (vzdal práva podať odpor 11. júla 2018 priamo na výsluchu konanom podľa § 204

Trestného poriadku pred sudcom prípravného konania), a nebolo rozhodnuté v neprospech obvineného. Obvinený nevyužil svoje právo podať proti rozsudku okresného súdu odpor, resp. sa vzdal tohto práva aj za oprávnené osoby. Tým deklaroval svoju spokojnosť s trestným rozkazom okresného súdu. Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť podať opravný prostriedok, potom sa zriekol ďalších oprávnení, ktoré mu prináležia podľa Trestného poriadku. Obvinený sa nemôže v ďalšom konaní podaním dovolania procesne účinne domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral. Poznamenala, že v takomto prípade možno nápravu dosiahnuť len prostredníctvom ministra spravodlivosti, avšak len v prípade, ak by bola dodržaná lehota na podanie dovolania v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku.

Ďalej taktiež uviedla, že dovolanie obvineného nebolo podané v zákonnej lehote, nakoľko trestný rozkaz bol mu doručený 11. júla 2018, kedy aj nadobudol právoplatnosť, vzhľadom na vzdanie sa práva na podanie odporu tak prokurátorom, ako aj obvineným. Zákonná lehota pre obvineného na podanie dovolania v jeho prospech je v zmysle § 370 ods. 1 Trestného poriadku 3 roky a táto uplynula 11. júla 2021.

Nad rámec uvedeného prokurátorka dodala, že i napriek tomu vyššie uvedené skutočnosti prezentované obhajcom v podanom dovolaní celkom zjavne nie sú spôsobilé naplniť dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku. Je podľa nej zrejmé, že uvedeným postupom k žiadnemu porušeniu práv obvineného nedošlo, pričom vo veci nie je naplnený žiaden dovolací dôvod, a po vecnej stránke nepovažovala za relevantné sa vzhľadom na nesplnenie podmienok na podanie dovolania, sa k uvedeným dôvodom vyjadrovať. Prokurátorka navrhla Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 382 ods. 1 písm. a), písm. d) Trestného poriadku odmietnuť dovolanie obvineného bez preskúmania veci, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania, podľa § 372 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že v nej nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci vo všeobecnej rovine uviesť, že podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby môžu podať dovolanie len vtedy, pokiaľ využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového súdu a bolo o ňom rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku je potrebné považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Trestného poriadku alebo podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Trestného poriadku s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Trestného poriadku. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 48/2014-I].

V súvislosti s trestným rozkazom je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že ani podanie odporu obvineným proti trestnému rozkazu nemožno považovať za riadny opravný prostriedok, ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku o podmienkach dovolania. Odpor proti trestnému rozkazu nevyvoláva prieskumné konanie odvolacím súdom ohľadom rozhodnutia, proti ktorému smeruje, ale je len procesným úkonom, ktorým strana v súdnom konaní odmieta skrátenú formu tohto konania (trestný rozkaz vydaný súdom) a ktorý v nadväznosti na to zakladá povinnosť súdu prerokovať

vec na hlavnom pojednávaní tak, ako je to ustanovené v § 355 ods. 3 Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 8/2011).

Zo zápisnice o výsluchu zadržanej osoby z 11. júla 2018 (č. l. 99 - 100) dokonca vyplýva, že obvinený po oboznámení sa s poučením o možnosti podať proti trestnému rozkazu opravný prostriedok - odpor vyhlásil, že sa vzdáva práva podať odpor voči trestnému rozkazu aj za osoby oprávnené podať odpor v jeho prospech, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. V dôsledku výslovného vzdania sa práva podať odpor nadobudol trestný rozkaz právoplatnosť, procesne sa tým vylúčila možnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní, a tým aj možnosť podať riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu vo veci, ktoré by bolo jeho výsledkom. Povedané inými slovami, týmto úkonom a nevyužitím svojho práva na riadny opravný prostriedok obvinený vylúčil meritórny prieskum veci na dovolacom súde.

Vychádzajúc z uvedeného vo vzťahu k posudzovanej trestnej veci možno konštatovať, že nakoľko obvinený Q. R. v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 0T/139/2018 nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (pričom v tejto súvislosti je potrebné uviesť, že tak ako bolo uvedené vyššie, riadnym opravným prostriedkom v predmetnom konaní by nebolo podanie odporu proti trestnému rozkazu, ale až podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní), nesplnil podmienku dovolania podľa § 372 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku.

Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľnou vadou dovolania, ktorá má za následok nemožnosť preskúmania napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom, a odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.